

VoorZorg 2

Verpleegkundige instructiemap peuterperiode

Aanvullingen VoorZorg 2

vs 2021-02

Verpleegkundige instructiemap peuterperiode aanvullingen VoorZorg 2, vs 2020-12-24

VoorZorg 2 is als aanvullende module op VoorZorg ontwikkeld. De aanvullingen voor de peuterperiode vind je in deze verpleegkundige instructiemap babyperiode.

1. Inleiding

Bij de uitvoering van VoorZorg 2 als verpleegkundige niet alleen te maken met de cliënt en haar partner, maar ook met eerdere kinderen en ernstige opvoedproblemen. Dit geldt voor alle perioden waarin VoorZorg wordt gegeven. Daarom is dit in de handleiding opgenomen.

2. Programma doelen tijdens de babyperiode

Aanvullende aandachtspunten voor VoorZorg 2 cliënten in deze periode

In de peuterperiode gaat de grotere zelfstandigheid en wilsontwikkeling van de peuter een rol gaan spelen. De cliënt zal zich een andere rol in veiligheid, nabijheid, zelfstandigheid en wilsontwikkeling, en opvoedmethodiek eigen moeten gaan maken. Ook het eerdere kind/de eerdere kinderen krijgen als siblings een grotere rol, mede afhankelijk van de mogelijkheden van een eventuele omgangsregeling.

Programmadoelen VoorZorg 2 per ontwikkelveld in de peuterperiode

In de Handleiding aanvullingen VoorZorg 2 zijn voor het gehele traject VoorZorg 2 de aanvullende doelen per ontwikkelveld benoemd. In deze instructie worden kort de aanvullende doelen per ontwikkelveld in de peuterperiode benoemd, conform de verpleegkundige instructie VoorZorg. Uiteraard zijn de aanvullingen alleen leesbaar en begrijpbaar in de context van de Verpleegkundige Instructies VoorZorg.

Aanvullende programmadoelen per ontwikkelveld in de peuterperiode

NB De programmadoelen VoorZorg in de verpleegkundige instructie VoorZorg peuterperiode gelden onverkort, hier worden alleen aanvullende doelen benoemd.

Ontwikkelveld	VoorZorg 2 doelen vanuit cliëntperspectief in de peuterperiode	VoorZorg 2 doelen vanuit kind perspectief in de peuterperiode
Hechting en ouderschap	<ul style="list-style-type: none"> ● Cliënt heeft inzicht in wat zij kan doen<ul style="list-style-type: none"> - voor het verder opbouwen van een veilige hechting met dit kind	<ul style="list-style-type: none"> ● Het kind weet zich veilig, geliefd en verzorgd ● Het kind heeft op een positieve wijze 'weet' van haar/zijn (half)broertje(s) of (half)zusje(s)

VoorZorg 2

	<ul style="list-style-type: none"> - voor het andere kind/de andere kinderen voor een steviger hechting - voor het versterken van de onderlinge relaties tussen alle betrokken kinderen. ● Cliënt heeft inzicht in de rol van de (biologische) in ouderschap voor alle kinderen en kan dit stimuleren. ● Cliënt praat op een positieve wijze met de peuter over het andere kind /de andere kinderen; en omgekeerd. 	
Gezondheid van het kind, de moeder en de vader en andere kinderen	<p>Cliënt houdt of brengt, voor zover zij hier invloed op heeft, ook de gezondheid van haar eerdere kind/eerdere kinderen op peil.</p> <p>Cliënt heeft inzicht in wat de stress van opvoedproblemen met haar (en de kinderen) doet</p>	
Ontwikkeling van het kind	<p>Cliënt heeft inzicht in de opvoeding en ontwikkeling van het eerdere kind/eerdere kinderen, en weet</p> <ul style="list-style-type: none"> - wat zij nu zelf anders kan en wil doen. <p>Cliënt kan de ontwikkeling van alle kinderen, op hun eigen niveau, versterken.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Het kind krijgt de ruimte om zich op zijn eigen wijze te ontwikkelen. ● Het kind wordt gestimuleerd om met andere kinderen te spelen.
Levensloop ontwikkeling van de moeder en evt. de vader	<p>Cliënt geeft haar eigen ontwikkeling aandacht.</p> <p>Cliënt heeft inzicht in haar mogelijkheden, verantwoordelijkheden en taken in een jeugdbeschermingstraject indien dit van toepassing is.</p> <p>Cliënt heeft inzicht in het belang van regelmatig contact hebben met alle kinderen vs haar eigen opleidings- of arbeidsmogelijkheden.</p>	<p>De peuter (en andere kinderen) krijgt meer kansen door de arbeidsparticipatie van de moeder/de ouders.</p>

VoorZorg 2

Veiligheid	Cliënt weet welke veiligheidsaspecten er nodig zijn voor haar peuter, het eerdere/de eerdere kinderen en zichzelf.	Het kind groeit op in een veilige kindgericht omgeving. De onderlinge veiligheid tussen de baby en het andere kind/andere kinderen is geborgd.
Financiën (en huisvesting)	Cliënt heeft zicht op haar financiële huishouding en kan dit in balans brengen/houden.	
Communicatie	Cliënt kan gevarieerde communicatie strategieën adequaat toepassen, zowel naar professionals, de peuter en het andere kind/de andere kinderen.	De peuter communiceert interactief met zijn broertje(s) of zusje(s), en omgekeerd.
Informele steun en netwerk	Cliënt is zich bewust van het belang van familie, burens en vrienden: <ul style="list-style-type: none"> • Neemt hierin ook de vader(s) van het eerdere kind/de eerdere kinderen in ogenschouw en zijn familie. 	Voor zover mogelijk leert de peuter zijn broertje(s) of zusje(s) en de daarbij behorende familiebanden verder kennen.
Gebruik van formele gemeenschapsvoorzieningen	Cliënt bespreekt eventueel met de VoorZorgverpleegkundige hoe zij zelf de communicatie met de hulpverleners in het gedwongen traject kan verbeteren.	

3. Werkbladen

Het gebruik van de werkbladen is conform als in VoorZorg. Voor VoorZorg 2 worden passende werkbladen en materialen toegevoegd.

5. Tijdsblokken in de peuterperiode

a. 12-15 maanden

Aanvullende aandachtspunten voor VoorZorg 2 cliënten:

De wereld van het kind wordt groter, de aandacht breder. De partner van de moeder in VoorZorg 2 gezinnen, de biologische vader, de vader(s) van het eerdere kind/de eerdere kinderen: zij spelen vrijwel altijd een rol in het gezin: hetzij door hun aanwezigheid, maar ook bij afwezigheid. De familiebanden zijn daardoor ook vaak veelzijdig en complex. Zoals er aandacht voor de beleving en rol van de moeder is, moet dat er ook zijn voor de vader(s).

12-15 maanden huisbezoeken		
HB	Aanvullende thema's bij VoorZorg 2	Beschrijving
6	Toen en nu vader(s) perspectief Familiebanden	De rol van de vader(s) is voor de cliënt duidelijk en zij kan, met oog voor de veiligheid van het kind, de (ex)partner(s) deze rol benoemen en gunnen. Wat benoemd is voor de vader(s) geldt ook voor overige familiebanden, mits constructief ingestoken. Ook biologische niet-familie kan een steunende rol zijn. De cliënt kan dit voor haar situatie benoemen en daar naar handelen.

Aanvullende te gebruiken materialen VoorZorg 2 , specifiek voor deze periode:

- A. VoorZorg 2 verpleegkundig materiaal
  - a. Rol van vaders en (ex) partners, en familieverbanden
- B. Terugkerende modules VoorZorg
- C. VoorZorg cliënt materiaal
  - a. Vaderschap en familie, ook op afstand

b. 15-18 maanden

Aanvullende aandachtspunten voor VoorZorg 2 cliënten:

Voor cliënten met een kind met ernstige opvoedproblemen of een beschermingsmaatregel kan het stellen van grenzen aan de baby moeilijk zijn; consequent en duidelijk, maar niet te streng of te toegevend. Hoe deed je het toen, en hoe kan het nu anders?

15-18 maanden huisbezoeken		
HB	Aanvullende thema's bij VoorZorg 2	Beschrijving
6	Grenzen stellen Anticonceptie	De cliënt heeft inzicht in hoe zij omging met het stellen van grenzen bij het eerdere kind/de eerdere kinderen en kan aangeven wat zij nu anders wil gaan doen en hoe dit te bereiken. De cliënt erkent het belang van leeftijdsverspreiding tussen de kinderen en weet hoe zij deugdelijke anticonceptie kan

	Opvoedkwaliteiten	gebruiken, om een onbedoelde volgende zwangerschap op korte termijn te voorkomen. De cliënt heeft inzicht in haar kwaliteiten als opvoeder, ook bij de eerdere kinderen en kan dit toepassen bij alle kinderen
--	-------------------	---

Aanvullende te gebruiken materialen VoorZorg 2 , specifiek voor deze periode:

- D. VoorZorg 2 verpleegkundig materiaal
  - a. **Grenzen stellen bij meerdere kinderen in verschillende leeftijd**
- E. Terugkerende modules
- F. VoorZorg cliënt materiaal
  - a. **Goed grenzen stellen is een kunst**
  - b. **Anticonceptie**

c. 18-21 maanden

Aanvullende aandachtspunten voor VoorZorg 2 cliënten:

Omgang tussen een peuter en oudere broertjes of zusjes is op deze leeftijd waarin de peuter in de wilsontwikkeling komt en zijn eigen 'ik' ten opzichte van zijn broertjes en zusjes beleeft, maar tegelijkertijd nog geen inlevingsvermogen heeft, is altijd lastig. In gezinnen waarin een ouder kind opvoedproblemen heeft, onder OTS staat of niet meer thuiswonend is, is dit extra lastig.

De VoorZorgverpleegkundige heeft hier oog voor en ook hoe zij toch een goede relatie kan stimuleren.

18-21 maanden huisbezoeken		
HB	Aanvullende thema's bij VoorZorg 2	Beschrijving
6	Broertjes en zusjes/ouderschap	De cliënt kent en erkent de rol die broertjes en zusjes hebben voor de peuter en kan een veilige en stabiele omgangsregeling creëren. De cliënt kan in haar rol als ouder de rol van al haar kinderen een plaats geven en dit benoemen.

Aanvullende te gebruiken materialen VoorZorg 2 , specifiek voor deze periode:

- G. VoorZorg 2 verpleegkundig materiaal
  - a. Een goede relatie tussen (half) broertjes en (half) zusjes stimuleren
- H. Terugkerende modules
- I. VoorZorg cliënt materiaal
  - a. Grote broer/zus-kleine broer/zus: wat heb je er aan?

c. 21-24 maanden, Afscheidshuisbezoeken

Aanvullende aandachtspunten voor VoorZorg 2 cliënten:

Bij VoorZorg 2 cliënten is het afscheid van elkaar en de steun moeten nemen, misschien nog wel moeilijker. Zal het de cliënt lukken om in de toch complexe gezinsrelaties en verdeeld ouderschap haar rol als goede moeder blijven vervullen. Heeft ze voldoende competenties opgebouwd om dit te kunnen, en voldoende zelfvertrouwen om hier ook in te geloven? VoorZorg Verder kan misschien toch een extra steun in de rug zijn.

21-24 maanden huisbezoeken, afscheid huisbezoeken		
HB	Aanvullende thema's bij VoorZorg 2	Beschrijving
4	Rechten en plichten op afstand	De cliënt kent haar rechten en plichten op afstand en heeft inzicht in hoe dit te realiseren.

Aanvullende te gebruiken materialen VoorZorg 2 , specifiek voor deze periode:

- J. VoorZorg 2 verpleegkundig materiaal
  - a. Rechten en plichten van ouders bij OTS en UHP
  - b. Juridische ondersteuning van ouders bij kindbeschermingsmaatregelen
- K. Terugkerende modules
- L. VoorZorg cliënt materiaal
  - a. Wat zijn mijn rechten en plichten bij OTS en bij een uithuisplaatsing